

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 82/14
V Luxembourg, 12. junija 2014

Sodba v zadevi T-286/09
Intel Corp. proti Komisiji

Splošno sodišče je potrdilo globo v višini 1,06 milijarde EUR, naloženo družbi Intel zaradi zlorabe prevladujočega položaja na trgu centralnih procesnih enot z arhitekturo x86 med letoma 2002 in 2007

Tožba družbe Intel zoper odločbo Komisije je bila zavrnjena v celoti

Komisija je z odločbo z dne 13. maja 2009¹ amerškemu proizvajalcu centralnih procesnih enot Intel naložilo globo v višini 1,06 milijarde EUR, ker je v nasprotju s pravili Evropske unije in Evropskega gospodarskega prostora (EGP) o konkurenci zlorabil prevladujoč položaj na trgu centralnih procesnih enot² z arhitekturo x86³. Komisija je družbi Intel tudi odredila, naj preneha s kršitvijo, če ta še traja.

Po mnenju Komisije je družba Intel prevladujoč položaj na svetovnem trgu centralnih procesnih enot z arhitekturo x86 zlorabljala med oktobrom 2002 in oktobrom 2007 s tem, da je izvajala strategijo, katere cilj je bila izključitev njene edine resne konkurentke, družbe Advanced Micro Devices, Inc. (AMD),⁴ s trga.

Komisija je ugotovila, da je imela družba Intel prevladujoč položaj, saj je imela približno 70-odstotni ali večji tržni delež in so konkurenti izredno težko vstopili na trg ter se razvijali zaradi nepovratnih naložb v raziskave in razvoj, intelektualno lastnino in proizvodne zmogljivosti. Družba Intel je bila ob upoštevanju njenega močno prevladujočega položaja nujna dobaviteljica centralnih procesnih enot z arhitekturo x86, saj kupci niso imeli druge izbire, kot da za zadovoljitev dela svojih potreb kupujejo pri njej.

Po mnenju Komisije je bila zloraba⁵ razvidna iz več ukrepov, ki jih je družba Intel sprejela glede svojih kupcev (proizvajalcev računalnikov) in evropskega trgovca mikroelektronskih naprav Media-Saturn-Holding.

Tako je dala popuste štirim glavnim proizvajalcem računalnikov (Dell, Lenovo, HP in NEC), če pri njej kupijo vse ali skoraj vse njihove centralne procesne enote z arhitekturo x86. Poleg tega je družba Intel družbi Media-Saturn odobrila plačila pod pogojem, da ta prodaja izključno računalnike, opremljene s centralnimi procesnimi enotami z arhitekturo x86 družbe Intel. Po mnenju Komisije so bili ti popusti in plačila zagotovilo za zvestobo štirih zgoraj navedenih proizvajalcev in družbe Media-Saturn, s tem pa se je občutno zmanjšala možnost konkurentov družbe Intel za konkuriranje na podlagi kakovosti svojih centralnih procesnih enot z arhitekturo x86. Protikonkurenčno ravnanje družbe Intel je tako prispevalo k zmanjšanju možnosti izbire potrošnikov in spodbud za inovacije.

¹ Povzetek odločbe je objavljen v Uradnem listu C 227 z dne 22. septembra 2009, str. 13. Glej tudi sporočilo za medije Komisije [IP/09/745](#) z dne 13. maja 2009 in [MEMO/09/400](#) z dne 21. septembra 2009.

² Centralna procesna enota je ključni sestavni del vsakega računalnika zaradi vpliva na splošno delovanje sistema in celotno ceno naprave. Centralna procesna enota pogosto velja za „možgane“ računalnika. Postopek izdelave centralne procesne enote zahteva visoko tehnologijo in drage proizvodne zmogljivosti.

³ Mikroprocesorje, ki se uporabljajo za računalnike, je mogoče razdeliti v dve skupini, in sicer centralne procesne enote z arhitekturo x86 in centralne procesne enote z drugo arhitekturo. Arhitektura x86 je standard, ki ga je zasnovalo podjetje Intel za svoje centralne procesne enote, uporablja pa se za delovanje operacijskih sistemov Windows in Linux. Operacijski sistem Windows je povezan predvsem z naborom ukazov arhitekture x86.

⁴ Pred letom 2000 je bilo več proizvajalcev centralnih procesnih enot z arhitekturo x86. Vendar je večina od njih izstopila s trga.

⁵ Po mnenju Komisije gre za enotno in trajajočo kršitev.

Poleg tega je družba Intel odobrila plačila trem proizvajalcem osebnih računalnikov (HP, Acer in Lenovo) pod pogojem, da preložijo ali prenehajo prodajati proizvode, opremljene s centralnimi procesnimi enotami družbe AMD, in/ali prodajo teh proizvodov omejijo.

Komisija je družbi Intel na podlagi smernic iz leta 2006 naložila globo v višini 1,06 milijarde EUR.⁶ Gre za najvišjo globo, ki jo je Komisija kadar koli naložila enemu samemu podjetju v okviru kršitve pravil o konkurenci.

Družba Intel je zoper odločbo Komisije pri Splošnem sodišču vložila tožbo. Predlagala je razglasitev ničnosti te odločbe ali vsaj občutno znižanje globe.⁷

Splošno sodišče je z današnjo sodbo tožbo zavrnilo in odločbo Komisije potrdilo.

Splošno sodišče med drugim ugotavlja, da gre pri **popustih družbam Dell, HP, NEC in Lenovo za popuste zaradi izključnosti**. Taki popusti, kadar jih da podjetje s prevladujočim položajem, niso združljivi s ciljem neizkrivljene konkurence na skupnem trgu. Razen v izjemnih primerih namreč ne temeljijo na ekonomski transakciji, ki upravičuje tako finančno ugodnost, ampak je njihov namen odprava ali omejitev možnosti za kupca, da svobodno izbere svoje vire oskrbe, in preprečitev dostopa na trg drugim proizvajalcem. Te vrste popustov pomenijo zlorabo prevladujočega položaja, če ni objektivne utemeljitve njihove odobritve. **Popusti zaradi izključnosti, ki jih da podjetje s prevladujočim položajem, so sami po sebi zmožni omejiti konkurenco in izriniti konkurente s trga.** Zato ni treba dokazati njihove zmožnosti omejitve konkurence v vsakem posameznem primeru glede na okoliščine obravnavane zadeve.

Splošno sodišče v zvezi s tem navaja, da za predložitev privlačne ponudbe ne zadostuje, da konkurent kupcu družbe Intel ponudi privlačne pogoje za enote, ki jih lahko sam dobavi. Ta konkurent mora upoštevati dejstvo, da kupec družbe Intel tvega izgubo popusta zaradi izključnosti, če bi se odločil nabavljati pri njem. Za predložitev privlačne ponudbe mora torej konkurent za edini del, ki ga lahko sam ponudi kupcu, razdeliti popust, ki ga je družba Intel dala za vse ali skoraj vse potrebe kupca (vključno s potrebami, ki jih družba Intel kot nujna dobaviteljica edina lahko zadovolji).

Ker so popusti zaradi izključnosti, ki jih da podjetje s prevladujočim položajem, sami po sebi zmožni omejiti konkurenco, **Komisiji ni bilo treba**, v nasprotju s trditvami družbe Intel, **presojeti okoliščin obravnavane zadeve, da bi dokazala, da je bila konkretna ali morebitna posledica popustov izključitev konkurentov s trga.**

Splošno sodišče v tem okviru ugotavlja, da na podlagi merila, v angleščini znanega pod imenom **as efficient competitor test**, ni treba preučiti, ali je Komisija pravilno presodila, ali je zaradi popustov mogoče izriniti konkurenta, ki je tako učinkovit kot družba Intel. Natančneje, na podlagi tega merila se ugotavlja cena, po kateri bi moral konkurent, ki je tako učinkovit kot podjetje s prevladujočim položajem, ponujati svoje proizvode, da bi kupcu nadomestil izgubo zaradi izgube popusta, ki ga da podjetje s prevladujočim položajem. Ker je s popusti zaradi izključnosti kot takimi, ki jih da podjetje s prevladujočim položajem, mogoče omejiti konkurenco, Komisiji v okviru preučitve okoliščin obravnavane zadeve ni bilo treba dokazati, da je bilo s popusti, ki jih je dala družba Intel, mogoče družbo AMD izključiti s trga. Tudi če bi domnevali, da bi konkurent svoje stroške kljub odobrenim popustom vedno lahko pokrili, ta okoliščina ne bi pomenila, da ni bilo učinka izključitve. Mehanizem popustov zaradi izključnosti je namreč tak, da konkurentom podjetja s prevladujočim položajem oteži dostop na trg, čeprav ta ekonomsko ni nemogoč.

Glede **plačil družbi Media-Saturn** Splošno sodišče ugotavlja, da gre za protikonkurenčni mehanizem, ki je enak mehanizmu ravnanj, uporabljenih glede proizvajalcev osebnih računalnikov,

⁶ Ta znesek je bil določen na podlagi vrednosti prodaje centralnih procesnih enot z arhitekturo x86, ki jo je družba Intel zaračunala podjetjem s sedežem v EGP v zadnjem letu kršitve (3.876.827.021 EUR leta 2007). Komisija je nato določila delež te vrednosti na podlagi teže kršitve (5 % od največ dovoljenih 30 %), preden ga je pomnožila s številom let kršitve (pet let in tri mesece, kar je pripeljalo do količnika 5,5).

⁷ V tej zadevi je Association for Competitive Technology interveniralo v podporo predlogom družbe Intel, medtem ko je Union fédérale des consommateurs – Que choisir interveniralo v podporo predlogom Komisije.

vendar v nižji fazi nabavne verige. **Komisiji torej ni bilo treba glede na okoliščine obravnavane zadeve preučiti, ali bi ta plačila lahko omejila konkurenco. Dokazati je morala le, da je družba Intel dala finančno spodbudo, za katero je veljal pogoj izključnosti.**

Tudi če bi predpostavili, da bi Komisija v vsakem posameznem primeru morala dokazati, da je bilo s popusti in plačili zaradi izključnosti, odobrenimi družbam Dell, HP, NEC, Lenovo in Media-Saturn, mogoče omejiti konkurenco, Splošno sodišče meni, da je Komisija to zmožnost zadostno pravno dokazala v okviru preučitve okoliščin obravnavane zadeve.

Splošno sodišče glede **plačil družbam HP, Acer in Lenovo**, da bi preložile, prenehale ali omejile trženje nekaterih proizvodov, opremljenih s centralnimi procesnimi enotami družbe AMD, ugotavlja, da bi ta družbi AMD lahko otežila dostop na trg. Ugotavlja tudi, da je družba Intel uresničevala protikonkurenčni cilj, saj je edini cilj, ki ga lahko ima podjetje s prevladujočim položajem, ki načrtno prepreči trženje proizvodov, opremljenih s proizvodom konkurenta, temu konkurentu škodovati. Taka ravnanja očitno ne spadajo v konkurenco na podlagi sposobnosti. Taka ravnanja, ki jih Komisija imenuje „gole omejitve“, pomenijo zlorabo prevladujočega položaja.

Glede vprašanja, ali je bila **Komisija** glede na mednarodno pravo **teritorialno pristojna** za sankcioniranje protikonkurenčnega ravnanja družbe Intel, Splošno sodišče opozarja, da je to pristojnost mogoče ugotoviti na podlagi izvajanja in učinkov protikonkurenčnega ravnanja v Uniji. Splošno sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da bi lahko imelo ravnanje, ki ga je Komisija v odločbi očitala družbi Intel, močan, takojšen in predvidljiv vpliv v EGP. Komisija je bila zato pristojna za sankcioniranje tega ravnanja.

Splošno sodišče poleg tega ugotavlja, da je **Komisija pravno zadostno dokazala obstoj popustov zaradi izključnosti in golih omejitev, ki jih je navedla v odločbi**. Zavrača trditve družbe Intel, s katerimi je ta skušala izpodbiti ugotovitve Komisije v zvezi s tem.

Poleg tega je **Komisija** po mnenju Splošnega sodišča **zadostno pravno dokazala, da je družba Intel skušala prikriti protikonkurenčno naravo svojih ravnanj in je izvajala dolgoročno celovito strategijo, katere namen je bil družbi AMD preprečiti dostop do s strateškega vidika najpomembnejših prodajnih kanalov**.

Nazadnje, Splošno sodišče meni, da **na podlagi nobene trditve družbe Intel ni mogoče sklepati, da naložena globa ni sorazmerna. Nasprotno**, ugotoviti je treba, da je ta globa glede na okoliščine obravnavane zadeve ustrezna. Splošno sodišče med drugim poudarja, da je Komisija določila delež vrednosti prodaje, določen na podlagi teže, na 5 %, kar je na spodnjem delu lestvice, ki lahko sega do 30 %.⁸ Poleg tega globa ustreza 4,15 % letnega prometa družbe Intel, ki je močno pod 10-odstotno zgornjo mejo.

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je tožba utemeljena, je akt razveljavljen ali razglašen za ničen. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki je nastala z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je na voljo le v angleščini in francoščini. Besedili bosta objavljeni na spletni strani CURIA na dan razglasitve. Izvlečki sodbe bodo na voljo v vseh drugih uradnih jezikih, razen v irščini.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki razglasitve sodbe so na voljo na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

⁸ Za izračun globe glej opombo 6.